

Előzetes árak:

Egész évre 10 frt -- kr.
Félévre . 5 " -- "
Negyedévre 2 " 50 "
Egy óra 1 " -- "
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Fű. u. 11. sz., Simonffy-ház
a városházával szemben

Hirdetések a legnérsé-
keltebb árszámítás mel-
lett vétetnek fel.

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Debrecen két napja.

Debrecen, 1894. július 2.

Mozgalmas két napja volt Debrecen-
nek szombaton és vasárnap, a melyen
ismét kitért társadalmi életünk sokoldalú-
sága és gazdagsága.

Szombaton folyt le Tüdös János,
a főiskola nyugalomba vonult, érdemes
tanárának búcsúünnepélye. Érdekes, hogy
míg az ősz tanférfi búcsuzott, egykori
tanítványai a tíz év előtti érettségi vizsga
emlékére szintén találkozót rendeztek.

Városunk nagy tekintélyű testülete,
a kereskedelmi- és iparkamara tegnap
tartotta évi rendes közgyűlését, a mely
alkalommal nagyfontosságú határozatok
hozattak. Más természetű és foku köz-
gazdasági mozgalom volt a népkertben
tegnap délután megtartott munkás nép-
gyűlés, ugy szintén a kerületi beteg-
segélyező pénztárnak tegnap délelőtti
közgyűlése.

Gyűlést tartott az ev. ref. egy-
ház tanácsa, az E. M. K. E. választ-
mánya, valamint a nyert díj tárgyában
vidám ünnepet ült a Falk-féle kefe-
gyár személyzete.

A sok szép és hasznos munka után
a közönségnek volt része a vigalmakban
is, a minő volt a gőzmalomun-
kások vigalma, egy műkedvelő
előadás, a pénzügyi tisztviselők teke-
versenye és még több.

A rendjellel kiténtetett karmester,
Capek Péter tiszteletére pedig dr.
Wolaffka v. püspök, a művészet
pártolásáról ismert, vendégszerető főpap
adott diszebedet.

Mindezen más-más jellegű, de tár-
sadméletünk élénkségéről tanuskodó,
— annak különböző elemeit ösz-
szegyűjtő mozzanatairól részint e helyen,
részint az illető rovatokban, hozzuk a
megfelelő tudósításokat, még pedig azon
sorrendben, a mint szerkesztőségünkhez
beérkeztek.

I.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Debrecen, július 2.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara
tegnap délután 3 órakor saját helyiségében gyű-
lést tartott. Jelen voltak az elnöklő Sesztina
Lajoson kívül dr. Király Ferenc orsz. kép-
viselő, a kamara titkárja, Grünwald József
kamara fogalmazó, továbbá Mayer Emil,
Erber Vilmos, Handtel Vilmos, Be-
nyáts Emil, Stenczinger Károly, So-
mogyi Ferenc (M.-Sziget), Zsigmond
Béla (M.-Sziget), Nyitrai Jakab (T.-Sz.-
Miklós), Pongó Lajos, Kurucz Miklós és
Kovács Mihály.

A gyűlést kevéssel 3 óra után nyitotta
meg az elnök. Megnyitó szavai után dr. Király
Ferenc titkár jelentette be a kamara ügyforgal-
mát, a múlt gyűlés óta. — Beérkezett a
kamarához 4068 ügyszer. — Jegyzőkönyv

146 drb. különféle könyvek 75 drb. miniszteri
leirat 47 drb. intézetelt el. Vásári engedély
adatott 67 esetben. A kamarához intézett meg-
keresések közül elintéztett 94 drb. A tárgy
sorozat második pontja volt a titkár elő-
terjesztése Kossuth Lajos halála alkalmá-
ból egybehívott rendkívüli közgyűlésről. —
Ezen közgyűlés határozatai folytán a kamara
az elhunyt nagy hazafi családjához részvétirat-
ot intézett. A temetésre küldöttséget menesz-
tett és koszorút küldött a ravatalra. Ugyan
ezen közgyűlés kimondá, hogy Kossuth Bu-
dapesten emelendő szobrára 500 koronát ad.
Ez utóbbi határozatot még nem fogantosi-
tották. Ekkor még nem volt városunkban föl-
vetve azon eszme, hogy Kossuth Lajosnak itt
is szobrot állítsanak, a kamara tehát csupán
a budapesti szoborra szavazta meg a nevezet
összeget. Hogy azonban a Debrecenben eme-
lendő szoborhoz is hozzájáruljon a kamara —
jelen gyűlés úgy határozott, hogy az 500
koronát kétfelé osztván, felét Budapestre kül-
dik el, másik felét pedig a debreceni szobor
bizottságnak adják át.

A kamara a kereskedelemügyi miniszterhez
földerjesztette az 1892 dik évi zárszámadást.
Ezt a miniszter helyben hagyta. A gyűlés a
miniszternek erre vonatkozó leiratát tudomásul
veszi.

A kamara 1893-dik évi zárszámadása meg-
vizsgálásra vár. Ennek eszközésével a gyűlés
Kovács Mihály és Pongó Lajos kamarai
tagokat bizta meg.

A kereskedelemügyi miniszter az 1896-dik
évi ezredéves kiállításra elkészített Magyaror-
szág közgazdasági leírását. A miniszter meg-
bizta a kamara titkárságát, hogy az ország azon
részének monografiáját amely a kamara területét
képezi, — készítse el. A gyűlés tudomásul veszi
a miniszter ezen megbízását.

Olvasatik ezután a kamara által a Baross
szoborra eszközölt gyűjtésről a jelentés. E sz-
rint a kamara 3290 frt 65 krajcárt gyűjtött, a
mely összegből elküldtek 2103 frt és 7 krajcárt.
A gyűjtés többi részét a napokban fogják eljut-
tatni illetékes helyére. — A gyűlés tudomásul
veszi mindezeket s kimondja, hogy a gyűjtést
beszűnteti.

A kassai császári és királyi 6. hadtest-
parancsnoksága megkeresést intézett a kama-
rához az iránt, hogy a hadtest parancsnokság
által eszközözendő nyilvános versenytárgyalá-
sokra bizalmi férfiakat jelöljön ki. A gyűlés
Bechert Manót és Nyitrai Jakab tagokat ne-
vezi meg.

A miniszter Budapesten értékmegállapító
bizottságot szervezett. Az orsz. statisztikai
hivatal ennél fogva átirt a kamarához az 1894.
évre vonatkozó áruforgalmi érték megállapi-
tása tárgyában, kérdőíveket küldvén egyszer-
smind, s melyek kitöltés után fölküldendők a
statisztikai hivatalhoz.

E tárgynál hosszabb vita fejlődött. A
statisztikai hivatal ugyanis nem adta meg a
kamarának az iránt, amely szerint az iverk ki-
töltését eszközölje. Mayer Emil indítvá-
nyozza tehát, hogy a kamara titkárja a sta-
tisztikai hivataltól személyesen kérjen fölvilá-
gosítást, hogy miképen akarja az összeállítást
eszközöltetni, mivel a jelenlegi kérdőpontok
alapján nem lehet elindulni.

Hosszas vita után a gyűlés a titkár mellé
egy küldöttséget ad, amelynek tagjai: Sesztina
Lajos, Mayer Emil, Erber Vilmos, Szabó
Kálmán, Bechert Manó, Kovács Mihály,
Kaszanyitzky Eadre, Biró József és Györfy Aladár.

A miskolci kereskedelmi és ipar-
kamara a miniszterhez kérelmet intéz az iránt,

hogy a hazai kamarák által egyesekhez és
hatóságokhoz intézett megkeresések elintézését
a megkeresettek nézve tegye kötelezővé. E
kérvényt a miskolci kamara átküldte pártolás
végett. A gyűlés ezen kérelemhez hozzájárul,
s pártolja azt, kivéve az egyesekhez intézett
megkeresések elintézésének kötelezővé tételét.

A debreceni kis tőzsdések az iránt nyuj-
tanak folyamodványt a miniszterhez, hogy a
vasárnapi munkaszünet részükre is kiterjesz-
tessék. A gyűlés pártolólag fogja a kérelmet a
miniszterhez juttatni.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület bead-
ványt intézett a kamarához a debreceni ev. ref.
egyetem, esetleg a debreceni főiskolával kap-
csolatban fölláthatandó bölcsészeti kar létesítésére
nyújtandó adomány iránt. A gyűlés e célra dr.
Király Ferenc javaslatára 1000 koronát
szavaz meg.

A közgyűlési oktatást fejlesztő debreceni
egyesület anyagi segítyt kér a kamarától. A
gyűlés az 1894. évre 200 korona segély adását
mondja ki.

A tárgysorozaton kívül a kereskedelemügyi
miniszter egy leirata került szőnyegre. A leirat-
ban a miniszter utasítja a kamarát, hogy a
budapesti villamos gép-kiállítás megtekintésére
szólítsa fel az iparosokat. A kiállítást megláto-
gatni akaró iparosok, ha legalább tizen vannak
kedvezményes jegyeket kapnak a vasuton. A
miniszter továbbá 2 iparosnak ingyen vasuti
jegyet és 20—20 frt utaköltséget hajlandó adni.
A gyűlés tudomásul veszi a leiratot s az elnök-
séget megbizta, hogy tegyen javaslatot az iránt,
nogy az ingyen jegyet és a nevelt összeget,
kiknek óhajtja adományozni.

A tárgysorozat lejárta után az indítvá-
nyokra került a sor. — Nyitrai Jakab az
ezüst pénznek postán való elküldése tárgyá-
ban szólalt föl. Az ezüst pénzek ugyanis
súly szerint esnek szállítási költség alá. Ez
pedig az ezüst pénz mindig jobban szaporod-
ván s kevesbülvén a papirpénz, elviseletlenne
válik különösen a kiskereskedőkre és ipar-
sokra nézve. A gyűlés helyeslőleg veszi tuda-
másul a fölszólalást s elhatározta, hogy a
kereskedelemügyi miniszterhez fölír ez iránt s
kérelmezi az ezüst pénzek szállítási költsé-
geinek csökkentését.

Több felszólalás nem lévén, a gyűlés
1/2 órakor véget ért.

II.

Tüdös János ünnepeltetése.

— Bucsú 42 évi tanárságtól. —

A debreceni ev. ref. főgimnázium egyik
legrégibb, sok érdemeket szerzett tanára Tüdös
János a most befejeződött iskolai év végén nyu-
galomba vonult, megvált attól a rögös, nemes
pályától, melyen ő mély kötelességtudással, foly-
tonos becsvégygyal, jeles tehetségeivel, szóval
egy pedagógus kiváló tulajdonságaival csaknem
félszázadon keresztül szolgált, az ősi debreceni
főiskolát, a magyar kálvinista egyházat a ma-
gyar nemzeti kulturát. Lapunk, mely mindig
megérzi Debrecen szive dobbanását s leghivebb
kifejezője a debreceni közélet lüktetésének, már
szombati számában avatott tollak által méltatta
e kiváló tanférfi négy deceniumot betöltő
sikeres munkásságát, jellemezte az ő egyénisé-
gét és közölte tetteiben és sikereiben gazdag
életének rajzát.

A távozó tanár kartársai és volt tanít-
ványai, kik Debrecenben laknak, ragaszkodásuk-
szeretettelük és hálájuk jeléül ünneppé tették a
42 éves tanári pályája utolsó napját és ritkaság

számba menő szép jelenetek között bucsuztak el nyugalomba vonuló tanártársuktól és volt tanárunktól, kit Debrecennek úgy szólván egész mai intelligenciájának szeretete kísér a pihenés napjaiban és éveiben is.

Ez a bucsu ünnepély két részből állott. Első része a kollegium disztermében, a második az Angol királynő szálloda fehér asztalainál tolyt le.

Tudósítónk ezekről következőket írja:

A zöld asztalnál.

Szombaton délután nagy számú, diszes közönség gyűlt össze a kollegium gyűlés termében, — családias jellegű bucsuünnepélyre, — Tüdős János tiszteletére. A terem egészen megtelt tanárokkal, a nyugalomba vonuló igazgató tanár volt tanítványaival s tanuló ifjúsággal. A debreceni összes fő- és közép iskolák tanárai csaknem teljes számmal jelen voltak. — Ott láttuk továbbá: Kiss Áron püspököt, Simonffy Imre kir. tanácsos, ko legiumi gondnokot, Szunyogh Sándor, kir. tanácsos pénzügyigazgatót, Ábrahám László t. főügyészt, Némethy Lajos, K. Tóth Kálmán ref. lelkészeket, Ujfaluassy József, dr. Popper Alajos főorvosokat, Márk Endre, Szilágyi Károly, dr. Magos György, dr. Bakonyi Samu, Takács Ferenc, Komlóssy Arthur, Szabó Antal, Osváth Ferenc, Szilágyi Bálint ügyvédek, Miskolczy Jenő helyzinelési felügyelőt, Steinfeld Mihály nagybirtokost, Kardos László, Zádor Lajos kereskedőket, Steinacker Sándor p. ü. tanácsost, Berger Jenő építész, Lengyel Imre ny. törvényszéki bírót, Kolbenháyer Kálmán bírót, Mihalovics Jenő gyógyszerészt, Tóth Gergely állami mérnököt stb.

Géresi Kálmán főiskolai tanár röviden előadta az összegyűlékezés célját s Elek Lajost, dr. Ujfaluassy Józsefet és Ábrahám Lászlót fölkérte, hogy Tüdős Jánost hívják meg a terembe.

Lelkes éljenzés közt lépett a terembe az ünnepelt férfi, kihez Géresi Kálmán szívből fakadó, őszinte, bensőséggel teljes bucsu-beszédet intézett, melyet Tüdős János s a közönség meghatva hallgatott.

Egy főiskola körében eddig még fájdalom szokatlan, de különben igen természetes és igen egyszerű ünnepélyre jöttek össze — így kezdte beszédét — üdvözölni akarják az utolsó napon, melyen a tanári és igazgatói cím még megilleti. Mielőtt hivatalos ruháját levetné és átadná utódjának, megállítja a kapun, elbucsuznak töle tanártársai és régi tanítványai, e város művelt társadalmának minden rétegéből, hálásan és egy-egy darab gyermekkort felelevenítve.

A bucsu ünnepély családias, bizalmas jellege megengedte, hogy a lelépő igazgató-tárnak tanítványaival szemben tanusított őszmeretes szigorúságát és olykor kemény modorát is fölemlítse. De mindig az ifjú lélekre hatni akarás volt indító oka bánás módjának, mert az ifjú lélek nyitját keményebb szóval is ép úgy meglehet találni, mint nyájasággal; és hogy a legtöbb tanítvány megérezte szigorúságán keresztül is az ő atyjai szívének melegét, — mutatja ez a nap is, melyen ilyen sokan megjelentek.

A szigorú bánásmód a protestáns családi és iskolai nevelésben hagyományos; alig egy két generációra esik a mai nevelésnek iránya, melyet e kényeztetés jellemez, s mely szinte gyermek-uralomra vezet s ha jól nem vigyázunk komoly veszéllyel fenyegeti, főként a közép magyar társadalmat.

Tüdős János a szigorubb nevelési rendszernek volt követője, az ifjuság jövőjét igazán szem előtt tartó érdeklődéssel.

A szónok ezután felajánlotta neki azt az alapítványt, melyet tanítványai az ő nevére hamarosan összegyűjtöttek és még gyűjteni fogják, hogy fordítsa a főiskolai tanulók jutalmazására.

Isten áldását kérve az ünnepeltre, végzte lendületes szép beszédét a szónok.

Az éljenzés lecsillapultával Tüdős János elérzékenyülten válaszolt a bucsubeszédre. Édes örömet okozott neki, hogy tanártársai

és volt tanítványai ezt a szép ünnepet rendezték, mert a főiskola iránti előszeretettel vezette őket. Ki 46 évet töltött tanítványok körében, sok kedves és nem kedves emlék támad annál. Vádak is emelkedhetnek ellene, hogy talán nem minden tette volt a szerető szigor kifejezése, de ma felejteni kell az ő hibáit. Hálásan köszöni a megjelent közönség összes jókívánságait. Legyen a kollegium a magyar ref. egyháznak, a magyar hazának jeles fiakat nevelő veteményes kertje; adja Isten, hogy tanártársai e szent ügyet sikeresen vezethessék a felvirágzás felé; kívánja, hogy akiknek nevelésében neki része volt, legyenek boldogok és legyenek olyan hosszú életűek mint ő.

Majd Mindazenty Imre debreceni ref. segéd lelkész azok nevében, akik tíz évvel ezelőtt tettek érettségi vizsgát, intézett Tüdős Jánoshoz, ifjú meleg szív lelkesedésétől áthatott csinos beszédet.

Hálásan emlékezik meg arról, hogy ünnepelt volt tanárunk eszményképet adott nekik: a kötelesség munka és igazság szeretet eszményképét, ha ő bennük férfiaság, van abban sok érdeme van Tüdős Jánosnak.

Tüdős Jánosra kelemen hatott e nem várt üdvözlő beszéd, melynek dicséretéből csak azt fogadta és ösmerte el adott válaszában, hogy az ifjuságot ő mindig szerette, és emberré akarta tenni, nevelni. Adja meg az Isten az ő szerető tanítványait!

Ezzel befejeződött az ünnepély első része.

A fehér asztalnál.

Ugyancsak csaknem kivétel nélkül, a kik délután a kollegiumban bucsuztak Tüdős Jánostól, este a Vilmos Lajos „Angol királynő” szállodájában gyűltek megint össze bucsubankettre.

A szálloda éttermében felállított 100 terítékű asztalt egészen elfoglalták az ünnepelve bucsuzók. A Géresi Kálmán és Elek Lajos kíséretében érkező Tüdős Jánost harsány éljenzés üdvözölte.

Dóczy Imre állott fel a harmadik fogásnál. Sok lélekemelő jelenetet szemlélt már, de vajmi kevés tett reá oly mély és természetes benyomást, mint a mai, midőn a gyermek szív érzelmei megnyilatkoznak a férfi lélek gondolatában és mint férfiak kegyelettel bucsuznak a tanítványok tanárunktól. — Tüdős János tanárkodása egyértelmű Debrecen intelligenciájának nevelésével. Éénk tetszés mellett szónoki erővel rajzolva az ünnepelt egyéniségét és méltatva működését, poharát Tüdős Jánosra üríti. Szintén Tüdős Jánosra mondtak felköszöntőket: K. Tóth Kálmán, mint legrégebb tanítványa, kit már 50 évvel ezelőtt tanított a betűolvasás tudományára, Kiss Áron püspök, Lengyel Imre a főiskolai gazdasági tanács nevében üdvözölve, Rásó Gyula kir. tanácsos alispán, — tullicitálva K. Tóth Kálmánt, mert ő a legeslegrégebb tanítványa Tüdősnek.

Tüdős János azokat a jelenlevőket élteti, akik nem voltak tanítványai, első sorban Kiss Áron püspököt.

Balogh Ferenc a szülék nevében köszönti fel az ünnepeltet, — Némethy Lajos szintén Tüdöst és családját élteti, J. O. István pedig Kiss Áron püspököt.

Sinka Sándor Baczony Lajossal együtt egészséges tanári közszellemet óhajtván, poharát a debreceni kollegium testvér tanintézeteinek megjelent tanárait emeli.

Cserhalmi József piarista igazgató a r. kath. gimnázium tanárikara nevében élteti Tüdős Jánost, hang-alyozva a tanárok közös célját: a reájuk bízott ifjuságot val as erkölcsiségre, hazafiságra és tudományra nevelni.

Elek Lajos az ünnepelt nejét, dr. Baczony Lajos az ünnepelt két kitűnő jogász fiát, Csiky Lajos orvos fiát Kálmánt élteti.

Dr. Varga Bálint tanár nagy tetszés között olvassa fel az ünnepelthez írott szép alkalmi költeményét, melyet egész terjedelmében közlünk.

J. O. István Debrecen kulturáért lelkesedő polgárait köszönti fel.

Dr. Tüdős János a fiuk, a gyerekek, a család nevében szólván, az igazi emberre, az

ő szeretett atyjukra üríti poharát, Orosz István pedig az ünnepelt két legrégebb tanártársára, Tóth Józsefre és Kovács Jánosra.

Dr. Popper Alajos nem kapott ugyan senkitől megbízást, de azért azt hiszi — úgy mond — hogy számtalan az ő felekezetéhez tartozó szülének tolmácsolja érzelmeit, midőn hálásan emlékezik meg a debreceni ősi almaterről, mely keblére fogadta az ő felekezetének tanulóit és élteti Tüdős Jánost.

Dr. Kovács Sándor, Tóth József n.-váradai s.-lelkész a tíz éves találkozó nevében, Géresi Kálmán és Sinka Sándor szintén Tüdős Jánosra mondanak felköszöntőt és Géresi felolvassa az ünnepelthez érkezett üdvözlő leveleket és táviratokat. Tüdős János volt tanítványait éltette.

A társaság a legkitűnőbb hangulatban a Rásó Károly zenéje mellett késő éjig maradt együtt.

Elismeréssel kell adóznunk a Vilmos Lajos kitűnő konyhájának.

Óda.

(Tüdős János ref. főgymn. igazgató nyugalomba lépésekor.)*

Menj, pályatárs, érdemelt nyugalomba,
Lelked kívánván csöndet, engedünk;
De emléked, dicsfényugárba vonva,
Késő időig itt marad velünk.
Ki úgy élt és akként eslekvék, mint te,
Kor, nyugalom olyant el nem temet;
Eszmék, miket el bölcseséged hinte,
Kalászt, babért számodra termenek.

Négy évtized, köztéren működésben,
Magasztos, boldog, édes öntudat.
Kivált ha az, mint szép példában épen,
Dicsőn betöltött hivatást mutat.
Négy évtized, egy nagy eszmének élyén
S alkotván, fényes, büszke diadal —
Dönthetlen emlék ezek szíve mélyén,
Mégvívás por s halál hatalmival.

Sötét idők letűnt, borzalmas éjén
Munkába állni néktek adatott;
Forrást fakasztani zordon szikla mélyén,
Kelésre hívni a csüggedt napot;
Földült kebellet, mely sebekből ége,
Törölni könyvet, vésznek iszonyát
S szörnyektől, kik „Magyarnak vége, vége!”
Rikolták, visszavívni a hazát.

Ti voltatok, kik dermedő tagokba
Öntétek gyógyulásnak új hitét
S az ébredő lélek, munkába fogva,
Ujult tenyészés báját hinti szét.
Szédült romokból kinyhót, hála-oltárt
— Világ-csodára — újatok rakott
S izmosb utódok most válltelve óvják
Az újraépült, szentelt csarnokot.

Itt állnak ők, küzd-ímed folytatói,
Tisztelvén, áldván a boldog vezért,
Kinek kövére büszkén fogja róni
Clionk: „Nemesben faradt s cselhoz ért!”
Itt állanak — mint egy-egy égő oltár,
Melynek tüzet te gyújtád csöndbe meg —
Neveltjeid, kiknek hű atyja voltál
S szép alkonyodra sugárt esdenek.

Hány gyöngé szív, küzdelmek tengerárján,
Talála benned támaszt, menhelyet;
Feddő szavad villáma összefárván
A zordon kelet, gögje engedett;
Otthont, szülőt kesergők árva népe
Gyámolt te benned óh hányszor lele!
Az áldó napsugár jóságod képe,
Jótétidé a tölgyfa levele.

Polgár, kit önző vágyak, érdek-harcok
Örvénye görbe útra nem ragadt;
Egyházad hű vitéze, nyájas arcok
Kegyéért elvet meg ki nem tagadt;
Ember s barát, ki tisztben munkatársat
Tekinte istennek küldöttjeül:
Erényidet im e tükörben lássad
S a könyccseppben, mely most szemünkben ül.

* Felolvastatt az ünnepelt tiszteletére rendezett banketten, 1890. jun. 30.

Hát a
Példája
Kik tör
A czél
Hazát
S nevel
Érdem,
Csak b

Menj, p
Kivánt
De nyó
Aggód
Vagy i
Legyün
Melyet,
Hálás

Az
m e t h y
kir. tan.
tott közz
ságu ügy
választott
egyik t
n á c s
a presbit
Az egyh
litja, kézi
nek. A
közölag
bét 120
a végre
nagytem
felsőbb
elrendelt

Az
sület De
egyletén
félveves ü
alatt a
ülés tárg
Károly p
első félév
32 kr, m
egyenleg
tagoktól
adományt
800 frt
irnok és
frt, mely
frt 37 kr
mány örv
eredmény
hogy a
toborzása
nagykeres
szen meg
Lajos kir
ki köszön
buzgólkod
kedő fele
sület tört
Gábor m
tagjának,
Emke mi
fiók tört
buzdítólag

A deb
tegnap d.
termében
tartotta
A t
Az iparh
tán és dr
viselték.
E l
gyűlés a
megtartat
vántotta.

Hát a család, melyben böles pátriár'ák
Példájaként kormányzasz lelkeket,
Kik törzsatyjokban testesülve látják
A czélt, melyért oly sok szív szenvedett!
Hazát szolgálni titkon, munka révén
S nevelni folytatókul hős fiát:
Érdem, minőt e földi létben élvén,
Csak boldogoknak jó szerencse ad.

Menj, pályatárs, .. menj, óh tisztelt vezérünk
Kívánt nyugalmad révpartjára hát;
De nyomdokid követni hagyj itt vélünk
Aggódó gondod böles tapintatát.
Vagy . . . itt maradván, egybeforrott szívvel
Legyünk tovább is egy szellemcsalád,
Melyet, ha majd a sír hatalma hív el,
Hálás utókor zeng, magasztal, áld.

Dr. Varga Bálint.

III.

Presbiteri közgyűlés.

Az ev. ref. presbiterium tegnap Némethy Lajos lelkész és Simonffy Imre kir. tan. főgondnok kettős elnöklete alatt tartott közgyűlésében több kisebb-nagyobb fontosági ügyet intézett el. S. Szabó József újonnan választott főiskolai tanár meghívását elrendelte, egyik úres egyházmegyeyei tanácsbírói állásra szavazatát a presbiterium Könyves Tóth Kálmánra adta. Az egyház tanítóit az iskolaszék útján felszólítja, közügyesítő hogy tanfolyamon részt vegyenek. A Várady Aszalay alapítványra vonatkozólag azt határozta, hogy a kamatokból két 120 és két 150 frtos ösztöndíj alakitassék a végredelet intencióinak megfelelőleg. A nagytemplom fedélzetének kijavítását és a felsőbb leányiskola épületének leltározását elrendelte.

IV.

Emke gyűlése.

Az erdélyi magyar közművelődési egyesület Debrecen városi és hajdumegyei fiókegyletének választmányja tegnap tartotta meg féléves ülését gróf Dégenfeld József enöklete alatt a városháza nagytermében. — Az ülés tárgyát folyó ügyek képezték. Bészler Károly pénztárnok jelentést tett a pénzügyek első félévi eredményéről. A bevétel 1896 frt 32 kr., mely részletezve így osszik meg: egyenleg 1893-ról 903 frt 73½ kr., rendes tagoktól 84 forint, pártoló tagoktól 1 forint, adományokból 107 forint, mulatságokból 800 frt 08 ½ kr. kiadás volt 96 frt, ez az irnok és eljáró díja, pénztári maradvány 1800 frt, melyből 1280 frt 94 kr. a központot, 519 frt 37 kr. a fiók-egyesületet illeti. A választmány örvendetes tudomásul vette a kielégítő eredményt. Az igazgató választmány jelentette, hogy a taggyűjtő iverk kiosztattak s új tagok toborzása szépen folyik, eddig Erber Vilmos nagykereskedő adta be a gyűjtő-ívet, mely egészen megtelt pártoló tagokkal. Ferenczy Lajos kir. járásbírónak jegyzőkönyvileg fejezte ki köszönetét a választmány azért a hazafias buzgólkodásért, melylyel az Emke részére pereskedő felektől adományokat gyűjt. A fiók egyesület történetét a milleniumi kiállításra Péter Gábor megírta s azt kinyomatva, a fiók minden tagjának, az összes törvényhatóságoknak és az Emke minden fiókjának megküldik. A debreceni fiók története a hazafias magyar társadalomra buzdítólag hathat.

V.

A debreceni ker. betegsegélyző pénztár

tegnap d. e. 10 órakor a városháza kis tanács termében Berger Jenő enöklete alatt megtartotta rendes évi közgyűlését.

A tagok meglehetősen számban voltak jelen. Az iparhatóságot Boczkó Sámuel r. főkapitán és dr. Boldizsár Kálmán r. fogalmazó képviselték.

Elnök kijelentvén, miszerint a mai közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül is megtartatik, a közgyűlést megnyitottak nyílvánította.

Grünvald József titkár előterjeszti a tagok létszámára az elhalt tagokra, valamint a kórházban ápoltakra vonatkozó kimutatásokat; felolvasta továbbá a mérleget és a vagyon kimutatást, a felügyelő bizottság és az igazgatóság jelentését, mely utóbbira holnap visszavérünk. A jelentés felolvasása után többen szó-láltak fel egyes panaszokat és javaslatokat adván elő, mely panaszokra nézve az elnökség által tett és elfogadott észrevételek után az előterjesztett összes jelentések tudomásul vétettek s az igazgatóságnak az 1893 évet illetőleg a felmentvény egyhangulag megadott.

Következett az igazgatóság és felügyelő bizottság egyharmad részben kisorsolt tagjainak újból való választása.

Beválasztottak az igazgatóságba a munkaadók sorából: Huber József, Rázso Károly (ez utóbbi Náduvdaró), a munkások sorából: Muszter László, Tokaji József, Szabó Ferenc, Pongó Ferenc, Nagy Lajos, Pál Ferenc, Pinczés Mihály, Ince János, Endi Sándor, Lukács János és Tar János, ez utóbbi B. Újvárosról.

A felügyelő bizottságba következő tagok választottak a munkaadók sorából: Bisotka Gábor és Eklj Gábor, a munkások sorából Fischer Armin, Hankus Károly, Szendrei István és Pető Ferenc.

Ezzel a közgyűlés véget ért.

VI.

A szocializmus Debrecenben.

— Munkás népgyűlés. —

A szocialista vezetők tegnap megint munkás népgyűlést rendeztek, hatósági engedély mellett s több szerencsével mint a multkor, mert az előre bejelentett napi rendet a legkisebb ellenvetés, vagy közbeszólás nélkül, engedte a kiküldött hatósági biztos letárgyaltatni, — akinek épen eme tapintatos eljárása okozta, hogy a gyűlés példás rendben, izgatások mellőzésével folyt le. Nem is szövíünk semmi megjegyzést az elhangzott beszédhez, — csupán a gyűlés elnökének azon kijelentése ellen tiltakozunk, hogy ha nem az ő inyök szerint irunk a gyűlésről, jövőre nem engedik be oda tudósítónkat.

A gyűlés lefolyásáról tudósítónk ezeket írja: Több száz főnyi különböző foglalkozású és kora munkás gyűlt össze tegnap a népkertben.

A politikai hatóságot dr. Könyves Tóth Mihály I. kerületi kapitány és Jeney Miklós fogalmazó három polgári és rendőrbiztossal képviselte.

Tóth Mihály kiküldését magok a munkások vezetői kérték s a polgármester jóakarata teljesítette is kívánságukat.

Aranyos György iparos nyitotta meg a népgyűlést s indítványára elnökké Kecskés Péter cipészt, Kutron Miklós asztalost, jegyzökké Száva Demetert és Granic Istvánt választották meg.

E közben megeredt a zápor s egy órára felfüggesztették a tárgyalást. Egy óra mulva, kiderült s megint együtt volt a közönség.

A gyűlés első tárgya volt a debreceni munkások helyzete, melyhez legelőször Tóth Sándor szólott. Azt állítja, hogy Debrecenben kisiparosok és munkások sanyaruan tengetik életüket. Házbér és élelmi szer megdrágult s a munkabérek azzal nem állanak arányban. De nem kell azért elcsüggedni, szervezkedés által lehet segíteni a bajon. A törvény keretén belül követeljük tarthatatlan helyzetük javítását, követeljenek becsületes munkás védtörvényt. A hallgatóság zajosan megéljenezte a szocial-demokraciát.

Fülöp nevű földmunkás a mezei munkások szomorú helyzetéről beszélt, kik csekély napszámért, melyből egy több tagu család nem képes megélni, aratás és nyomtatás idején 20-22 órárt kénytelenek dolgozni. Kossuth — így szólott — eltörülte az urbériséget, azért a ki dolgoztat, fizessen, időntuli munkát ne ismerjenek a munkások. Nagy tetszéssel fogadott beszédét ezekkel a szavakkal végezte:

— Eljen a nemzetközi demokrata párt actiója és interpellációja!

Magyar Antal szabó kisiparos elentése következett ezután a budapesti III. szocialdemokrata kongresszus lefolyásáról. Jelentését részint szóval, részint írásban adta elő, — nem is annyira az ő jelentése, mint magának a kongresszus vezetőinek a jelentése volt, amit elbeszélte és felolvastatott.

A jelentés felölelte a szocialdemokrata párt eddigi működését és sikereit, hatalmas térfoglalását, eszméinek terjedését — és jövőben kövendő munkásságát.

A jelentést éljenzéssel tudomásul vette a gyűlés s elhatározta, hogy az abban foglalt eszméket, törekvéseket magáéva teszi és terjeszteni fogja.

Harmadik pont volt a szocial-demokrácia követeléseinek ösmertetése, melyre Aranyos György, Magyar Antal és Kudron András vállalkoztak. Aranyos úgy nyilatkozott, hogy a magyarországi szocial-demokrata párt nemzetközi, mert csak így védheti magát a tüke kizsákmányolása ellen, mely szintén nemzetközi. — Első sorban is a vélemény-nyilvánítás szabadságát és az általános szavazati jogot sürgette. Magyar Antal is főként erről beszélt hosszasan. — Kudron a törvénysértések és az anarchia ellen támadt, — a szocialisták dolgozni akarnak, becsületesen, de tisztességes bérért és a törvény korlátain belül emberi jogukat követelik.

Utolsó része volt a gyűlésnek a debreczeni szocialdemokrata párt szervezkedése, melyet már f. évi apr. 8-diki népgyűlésen megkezdettek. — Ezuttal 31 tagu pártvezetőséget választottak, kisiparosokból, ipari és földmives munkásokból.

A 100-as bizottság ajánlatára megválasztottak: Kecskés Péter, Kudron Miklós, Aranyos György, Tóth Sándor, Apjok József, Nagy István, Baksay L., Magyar Antal, Polgár Péter, Száva Demeter, Klár Adolf, Ökrös István, Hegedüs József, Gyarmathy Mihály, Remez György, Jándi Mihály, Herener István, Vida József, Nagy Ferenc, Kozák Mihály, Fülöp László, Szöllősi Péter, Fülöp Mihály, Metkő József, Tóth Imre, Nagy Gábor és Erdei János.

Könyves Tóth Mihály r. kapitány megengedte, hogy a szocial-demokrata pártba, miután az engedélyezett napirendbe ez is fel volt véve, beiratkozásokat a pártvezetősége elfogadhasson, — s ekkor Jeney Miklós r. fogalmazóval együtt a gyűlésről eltávozott.

A munkások a két rendőr tisztviselőt zajosan megéljeneztek.

A pártba igen sokan beléptek. — Mikor a beiratkozások véget értek, — a közönség szép csendben elszólt.

— Országgyűlés. A képviselőház szombati ülésén — a mint már aznap jelentették távirataink — bejelentették és tudomásul vették a főrendiház üzenetét, továbbá harmadik olvasásban fogadták el a bélyeg- és illeték-novelláról és ötvicinális vasut engedélyéről szóló törvényeket. Wekerle miniszterelnök kérésére még tartanak rövid ülést szerdán, azután kezdődik az október 1-ig tartó vakáció. Ezután Madarász József jelentette ki, hogy pártja nem vesz részt sem a delegációban, sem választásában. Megválasztottak a delegáció tagjaivá: Rendes tagok: Andrassy Tivadar gr. (134), Apponyi Albert gr. (134), Abrányi Kornél (130), Berzeviczy Albert (135), Bethlen Ödön gróf (134), Bolgár Ferenc (132), Busbach Péter (134), Csernátóny Lajos (134), Czrenkovich Miklós (134), Darányi Ignác (135), Dániel Ernő (135), Dókus Ernő (135), Falk Miksa (135), Fenyvessy Ferenc (134), Fluger Károly (133), Francisci Henrik (134), Gyurkovich György (134), Harkányi Frigyes (135), Hegedüs Sándor (135), Huszár Károly báró (133), Jókai Mór dr. (135), Kiss Pál (134) Mohay Sándor (135), Münnich Aurél dr. (135), Nákó Kálmán gróf (130) Nikolics Fedor báró (134), Nopcsa Elek báró (131), Nyáry Béla báró (132), Pavic Armin (134), Percel Dezső (135), Rakovszky Géza (134), Rohonczy Gedeon (134), Szerb György (134), Széll Kálmán (133), Teleky Sándor gróf (133), Tisza Kálmán (135), Tisza Lajos gróf (133), Tolnay Lajos (133), Urányi Imre (134), Zichy Jenő gróf (123). Póttagok: Dániel Gábor

(117), Chorin Ferenc (114), Gajary Ödön (120), Klobusicky János (112), Papp Géza (116), Thorockay Miklós gróf (117), Görgey Béla (128), Metzl Oszkár (113), Teleky Domokos gróf (114), Adamovics Béla (128). — Erre az ülés az elnök életével feloszlott.

— **Francia köztársaság.** Dupuy és összes kormánya kijelentették, hogy kormányon maradnak. Más-különb az országot részint a lyoni gyilkosság rémülete, ezzel kapcsolatban az olaszok iránti gyűlölet, részint a temetés hangulata foglalja el. A koporsóra a legszegényebb lakosok is koszorút tesznek, különösen szép királyunk koszorúja („Carnot elnöknek — I. Ferencz József császár és király felirással) és a Vilmos német császáré. — Az olasz lapok cáfoini kezdik Cesario olasz voltát. Azt írják, hogy az igazi Cesario Amerikában ügyvédkedik, Carnot gyilkosa a nevet csak bitorolja. — Az angol királynő is meleg hangu levelet intézett Carnot özvegyéhez. — Berlinben rekvizitum tartanak Carnot emlékére, a melyre az udvari főméltóságok, a diplomáciai kar, a városi hatóságok és testületek lesznek hivatalosak. — A fiúmei székesegyházban szombaton délelőtt Carnot lelki üdvéért gyászmise tartott. — Szombaton már másodikban fordult elő, hogy egy anarkista, a kit a Cesario-féle ügyben a vizsgálóbíró beidézték, öngyilkos lett. Ezt a rendszert állítólag az Algirban tartott anarkista kongresszus határozta el, hogy az anarkistákat vértanúknak tüntessék fel. — Hírszerint hét tagu anarkista csoport határozta el Carnot halálát. Egy katonát megnevezte volna mind a hetet. — Gambetta még élő, 90 éves nagybátyja rögtön szívzselhűdést kapott és meghalt, a mint a lyoni merényletről értesült.

— **Belföldi hírek.** (Hyeronymus) befejezte a Vág völgyben tett útját, melyet azért tett, hogy a vízkárokat megbecsülje, a segélyről gondoskodik a védelmi munkálatokat megszervezi. — (Gróf Andrássy Sándor) a szabadelvűpártból kilépett képviselők egyike báró Podmaniczky elnökkel tudatta a pártba való visszalépését. — (Petőfinek) egy gróf Bethlen Gábor elnöklete alatt működő bizottság a millenium ünnepére szobrot akar emelni a piski-híd táján. — (Gölniczky) képviselő testülete a hó 21-én bizalmat szavazott a szabadelvű-egyházpolitikát kereszttől vitt kormánynak. — (Popovics Sándor) szerb író, a min. elnökségi fordító osztály buzgó tagja 66 éves korában meghalt. — (Gróf Apponyi Albert) a hó 28-án tart képviselői beszámolót Jászberényben. — (A király) Trientbe utazott; ő felsége 23 éve nem járt Tyrolban s most lelkesen fogadják. — (Katholikus nagygyűlés) volt Pozsonyban, a melyen gróf Zichy Nándor indítványára — elhatározták, hogy a primást egy küldöttség vezetésére kéri föl, mely ő felségénél a polgári házasságról szóló törvényjavaslat szentesítése ellen kérvényezze. — (A főrendiház) kedden veszi tárgyalás alá a képviselőház által legutóbb elfogadott törvényjavaslatokat, elnöké Tisza Lajost fogják megválasztani. — (A parlamenti szűnet) alatt a valuta és a milleniumi bizottság folyton ülésezni fog.

— **Külföldi hírek.** (Kotze) az elfogott berlini udvari szertartásmester ügye új fordulatot vett: kitűnt ugyanis, hogy a névtelen levelek két-féle kézírást mutatnak s egyrésze goromba, a másik csak éles. — (Az örmény pátriárkha) Konstantinápolyban lemondott.

Helyi hírek.

— **A fiúmei látogatásának évfordulója.** Tegnap volt egy éve annak, hogy Debrecen közel 300 fiúmei polgár meglátogatta. A magyar-olasz testvérisülésnek, azoknak az álomszerű szép napoknak, annak a rendkívül lelkes fogadtatásnak emléke egyformán megmaradt

fiúmei és debreceni szivekben, — élni fog még sokáig. A felejthetetlen látogatás első évfordulóján is visszagondoltak fiúmei testvéreink az ő kedves debreceni barátaikra: az édes emlékektől nagyott dobbant az ő szivök; s szivök dobbanását villamos dróton megérez-tették velünk is. Táviratilag küldték üdvözlétüket a magyar Adria mellől a magyar alföld metropolisába. Egyik sürgönyt Simonffy Imre polgármester kapta s hangzik következőképen:

„Nagyságos Simonffy Imre polgármester urnak

Debrecen.

A hortobágyi kellemes órák s a debreceni testvérisülés kedves emlékei évfordulója napján fogadja Nagyságod és Debrecen város érdemes polgársága mindnyájunk testvéri szivből folyó szívélyes üdvözlétét.

A fiúmei kirándulók.

Másik távirat Márk Endre dal-egyleti elnökhöz érkezett, — s így szól:

Márk Endre

„Debreczen.

Debreczeni kellemes napjaink évfordulóján testvéries üdvözlőket küld a délibábos róna dalnokainak a fiúmei magyar daloskör.

Killyeni.

Zsilinszky

— **Tíz éves találkozóra** gyűltek szombaton délután városunkban, kik az érettségi vizsgálatot 1884-ben tették le az ev. ref. collegiumban, s kik közül többen: Dr. Márton Kálmán, Dr. Nagy László, Dr. Derekassy, Nagy Gyula, Tóth István, Pally Béla, Mihalovits Jenő, Mindszenti Imre, Papp István, Steinfeld Mihály, Berger Andor, Imre János, állandóan is Debreczenben iaknak. — A találkozók, mielőtt banquettere gyűltek volna a nagyerdei Dobos pavilonba, testületileg elmentek a collegiumban, a nyugalomba vonuló Tüdös János igazgató tanár tiszteletére rendezett ünnepélyre, hol Mindszenti Imre helybeli segéd lelkész üdvözölte meleg hangon a nyugalomba vonuló kedves emlékezetű tanárt. A banquette, melyre többen feleségüket is elhozták, a régi emlékek felújítása és lelkes toasztok között a legkellemesebben sikerült és a hajnali órákig tartott. Tizenegy óra tájban köldöttség ment a tanárok által Tüdös János tiszteletére rendezett banquettre, itt is üdvözölni az ünnepelt tanárt és meghívni régi tanáraikat. Géresi Kálmán és Nagy Elek tanár urak csakugyan el is jöttek, s rövid idei időzésekkel az ünnepély fényét emelték. Vasárnap reggel a találkozók a nagytemplomba gyűltek hálaadó isteni tiszteletre, hol ugyancsak Mindszenti Imre tartotta az alkalomnak megfelelő egyházi beszédet. Ezután még az angol királynőben volt rövid találkozás, hol a kik tíz év óta nem látták egymást, újabb tíz esztendőre bucsut vettek egymástól.

— **Debrecen a nemzetközi egészségügyi kongresszuson.** Folyó évi szeptemberben nemzetközi egészségügyi kongresszust tartanak Budapesten, melyen az egész művelt világ képviselve lesz. Debrecen város tanácsa dr. Sárváry Gyula t. főorvost küldi a kongresszusra, aki írásban és képből bemutatja ott Debrecen városnak újabb időben emelt mintaszerű közegészségügyi intézményeit, a közkorházat, a köztárgyházat, a Margit fürdőt és a gyeptesteri telepet, melyeknek lefénnyképezését ma rendelte el a tanács.

— **A kilencedik gyógyszer-tár.** Szöke János és több városi bizottsági tag megtelebhezte azt a közgyűlési határozatot, mely a kérelmezett kilencedik gyógyszer-tár felállítását a közegészségügyre nézve feleslegesnek s a meglévő gyógyszer-tárakra nézve pedig károsnak mondta ki; appellálók ezzel szemben a kilencedik gyógyszer-tár engedélyezését kérelmezték a csapóutcai város rész érdekében. A belügyminisztertől ma megjött a válasz, melyben a közgyűlés többségének álláspontjára helyezkedve, felebezzék

kérelmükkel elutasítja s az új patika felállítását nem engedélyezi.

— **Képviselőválasztók névjegyzéke.** Az orsz. gyűl. képviselő választók 1895-iki névjegyzékét Debrecen város miadhárom kerületére nézve összeállították. A névjegyzék jul. 5-től kezdve közszemlére lesz kitéve a városháza kis termében s reggeli 8 órától 12-ig megtekinthető, d. u. 2-től 6-ig pedig lemosolható. — A névjegyzék elleni felszólamlások jul. 15-ig adhatók be, a felszólamlások jul. 2-től 6-ig megtekinthetők és azok elleni észrevételek a központi választmányhoz címezve a polgármesterhez vagy helyetteséhez beadhatók.

— **Eljegyzés.** Pataky Sándor érkörtvélyesi ev. ref. lelkész június hó 25-én tartotta eljegyzési ünnepélyét Lugossy Pirokska kisasszonnyal P. Ladányban. A menyasszony a meleg hangu költeményeiről lapunkból is ismert Igmandy Miklósnak közeli rokona, valamint rokonságban van Szilágyi Károly és Imre debreceni ügyvéd urak kiterjedt családjával is.

— **Közigazgatási foglyok.** Egy miniszteri rendelet értelmében a közigazgatási hatóságok által elítélt egyének a kir. ügyészségek fogházában helyezendők el. A városi tanács e rendelet vétele után feliratt a belügyminiszterhez az iránt, hogy az új törvényszéki fogház felépüléséig a közigazgatásilag letartóztatott egyéneket a közigazgatási hatóság börtönében tarthassa, miután az ügyészségi fogház különben is föltötte szűk. A belügyminiszter ma érkezett leiratában helyet adott a tanács kérelmének.

— **Disztribúció dr. Wolafka Nándorral.** Tegnap délelőtt 1/2 12 órakor adta át a választott püspök úr Capek Péternek, háziezredünk zenekara karmesterének a pápa által adományozott Szilveszter lovagrend keresztjét. A választott püspök beszéd kíséretében tüzte fel a kitüntetett mellére az érdemkeresztet. Capek megatva felelt a püspök beszédjére. Az átadás után sorban kifejezték az ott levők örömeiket Capeknek. Az ünnepélyes aktust ebéd követte, a melyen a hazigazdán, dr. Wolafka Nándor vál. püspök plébánoson kívül jelen voltak a kitüntetett karmester egész családjával, továbbá Schuster Oszkár főhadnagy, aki a 39. gy. ezredet képviselte. Az ebéd alatt a 39. gyalog ezred zenekara játszott.

— **Életunt öregasszony.** Hetvenhárom évet élt le már Kiss Mihály napszámos neje, s úgy látszik megelégette már a hosszú élet nyomorúságait. Tegnap éjjel ugyanis a Temető utcán levő lakásán magát felakasztotta. Mire a vele egy szobában háló férje és fia észrevették, a szerencsétlen már meg volt halva.

— **A virtus.** Rájött a virtuskodás tegnap éjjel Gál Sándor napszámosra, a mely virtus felidézésére különben az általa fölös számú kupicákkal beszédett pálinkának is nagy befolyása volt. — Gál, mikor az éjjel 12 órakor salétromteczai lakására hazament, házigazdáját minden alapos ok nélkül megtámadta, mikor pedig az elmenekült előle, a gazda ártatlan ablakának esett neki, bevérven azt az utolsóig. Mikor ezzel végezett, a deszka-kerítést vette munka alá s rövid idő alatt tanujelét adta decentralizáló képességének. Ekkor már azonban a gazda is megjött, hogy a virtuskodó szét-szedi feje fölül a házat. Rendőrököt hitt tehát, a kik aztán Gált, hogy pezsgésnek indult vére lecsillapuljon, a hűvösre tették.

— **Kossuthszobor.** Adakoztak: Dr. Öreg János 629. sz. gy. ivén: gyűjtő 10 korona. Boros Lajos (Földes) 1872. sz. gy. ivén: Boros Lajos 4 kor. — Cziffer Nándor 766. sz. gy. ivén: Cziffer Nándor 10 kor. Ben-dek Gyula 4 kor. Összesen 14 korona.

— **Mulatságok.** Élénk képe volt szombaton és vasárnap este a debreceni nyári mulatóhelyeknek. A „Margit“-fürdő disztermében szombaton este az István-gőzmalom iparosi és munkásai rendeztek igen szépen sikerült mulatságot, melyen Mayer Emil igazgató és több gőzmalom tisztviselő is megjelent. Vasárnap este szintén a „Margit“-fürdőben Nagy Jóska debreceni színész rendezésében műkedvelői előadás volt, mely alkalommal „A szép juhász“ című Szigeti József által írt népszínművet mutatták be ügyes előadásban az ambíciósus műkedvelők. A terem, csaknem egészen megtelt

s így a
irt 56 kr
A műke
helyüket
Gyűg
(Szép
Bód o
Ková
hozzár
tánc kö
A nagy
tott dal
egy le
telt. A
annyi h
képzett
által a
zód bu
adási
program
legjobb

Debrecen
nincsen
gazdasá
beadott
tulajdon
lenül
a város
holdas
bérloké
ben bé
sonlók
hol a
számba
Józef fa
sági fa
hogy h
nek m
volnán
birtok
gazdas
A szem
jelenté
toston
birtok
csak f
tárgya
rosi fő
10 vag
sára f
álása
földek

Tel
tisztvis
tékes

és tá
alkalon
ügyes
Sándor
tek ki
pély
dozatk
A gy
udvar
Armin
beszéd
munk
kasság
Ba la
nőkök
a mun
hez a
ók szo
ünnep

tatvár
kusz
Igazolt
tányá

cs. és
Tolná
vivott
Krafft

s így a Kossuth-szobor alapja is szaporodik 17 frt 56 krral, mert annak javára történt az előadás. A műkedvelők általában dicséretesen megállták helyüket s különösen jó hatást keltettek: Gyűgyei Piroska (Piroska), Hasznos Jenő (Szép Jancsi) népdalaikkal; megemlítendő Bódog Róza (Pósz Mancsi kuruzslónő) és Kovács Margit (Berényiné) a kik nagyban hozzájárultak a sikerhez. — Az előadást tánc követte, mely hajnali 3 óráig tartott. — A nagyerdei vígadóban pedig tegnap este tartott dalestélyt a debreceni munkás dalegylet. A vígadó nagy terme egészen megtelt. A dalegylet az énekszámok előadásában annyi haladást mutatott, hogy a kitűnő zenei képzettségű Friedman József karmestert ez által a legnagyobb elismerés illeti, a ki fokozódó buzgalommal igyekszik a dalegylet előadási precizitását mindinkább fejleszteni, a program végzetével tánc következett, mely a legjobb hangulatban reggeli 4 óráig tartott.

— **Gazdasági épületek városi földeken.** Debrecen város nagy kiterjedésű földbirtokai nincsenek, vagy nagyon is hiányosan vannak gazdasági épületekkel felszerelve. Legtöbb bérbeadott birtokon a gazdasági épületek bérlők tulajdonát képezik s ez a körülmény kedvezőtlenül befolyásolja azok bérjövődését. — Így a város egyik legnagyobb birtokán, az ötezer holdas szováti földön minden tanya épület a bérlőké, a 4000 holdas Pallagon is nagy részben bérlők emeltek gazdasági épületeket; hasonlók az állapotok a 9000 holdas Ohaton, hol a belső ohati magtárt kivéve alig van számbavehető épülete a városnak. — Szabó József főszámvivő és Király Gyula gazdasági tanácsnok szombaton künn jártak Ohaton, hogy helyszíni tapasztalatok alapján győződjenek meg arról, micsoda gazdasági épületek volna emelendők a város által a nagyértékű birtokon és melyek érdemelnek javítást, mire a gazdasági tanácsnok 4000 frt hitelt akar kérni. A szemle eredménye valószínűleg olyan irányú jelentés lesz, hogy a város igyekezzék fokozatosan megfelelő módon felszerelni bérbeadott birtokait. Ez a kezdeményező lépés különben csak föllevenítése lesz annak a régebben már tárgyalás alá is vett indítványnak, hogy a városi földek bérjövődelmének egy bizonyos része, 10 vagy 20 %-a gazdasági épületek előállítására fordíttassék. Egy ilyen határozat affektuálása csak előnyére válnék a bérbeadott városi földek jövődelmességének és a házépíztárnak

Tekeverseny vette tegnap kezdetét a pénzügyi tisztviselők kuglizójában. Az első díjat — értékes disznóbőr tárcát Kóncz Elek nyerte el.

— **Kitüntetett munkások.** A Falik Ármín és társai miklóstutcai kefégyárában, abból az alkalomból, hogy úgy a gyár, mint annak két ügyes szorgalmas munkása, névszerint Csizsár Sándor és Balázs István ezüst éremmel lettek kitüntetve, tegnap délelőtt 10 órakor ünnepély tartott, melyet — a tulajdonosok áldozatkészségéből gazdag villás reggeli zárt be. A gyár összes alkalmazottai 10 órára a gyár udvarában összegyűltek s hozzájuk Falik Ármín, a cég egyik főnöke intézett lendületes beszédet. Ebben ok része van a nevezett két munkásnak. A többieket is hasonló kitartó munkásságra intette. — A kitüntettek nevében Balázs István meghatva köszönte meg a főnökök jóindulatát. Ezután úgy a vezetők, mint a munkások hozzáültek a villásreggeléhez, melyhez az előgördített csapra ütött sörös horók szolgáltatták a sört nagy mennyiségben. Az ünnepély 12 órakor ért véget.

— **Az arató gépverseny** tegnapi elhalasztatván, ma d. u. a Pallagon megtartják.

— **Talált pénzes tárcs.** Tegnap este a cikusz bejáratánál egy tárcát találtak pénzzel együtt. Igazolt tulajdonosa átveheti az I. kerületi rendőrkapitányságnál.

Vegyes hírek.

* **Halálos végű párbaj.** Kolossa Géza cs. és kir. huszárhadnagy Szegszárdon, Tolnán a Bartal-féle birtokon pisztolypárbajt vívott Kraft huszárhadnaggyal. A golyó Kraft hadnagy hasát furta keresztül, úgy, hogy

nyomban meghalt. A párbajra összeszóvalkozás adott okot.

* **Leégett gőzmalom** Belényesen, mint nonnan iják, kigyulladt Jánošy József gőzmalma. Minden oltási kísérlet hiábavaó volt. A malom földig leégett.

* **Bombák a Burgban.** Azt jelentik, hogy a bécsi „Burg”-ban mégis letartóztattak egy tiszteességes öltözött egyént, a ki azt mondta, hogy eltévedt az épületben. Nem hitték el neki.

Debreceni Kossuth-szobor.

(II. kimutatás a debreceni Kossuth-szobor-bizottság pénztárába tényleg befizetett adományokról.)

Holländer Gyula, Debrecen, 560. sz. gyűjtő-
 iven 35 frt. Szathmáry Mihály, Debrecen,
 1782. sz. gyűjtőiven 5 frt 50 kr. Dr. Balkányi
 Miklós, Debrecen, 504. sz. gyűjtőiven 10 frt.
 Alföldi Gábor, Debrecen, 1501. sz. gyűjtőiven
 8 frt 50 kr. Szentkirályi Tivadar, Debrecen,
 670. sz. gyűjtőiven 5 frt. Steier L. Sámuel,
 Debrecen, 6. sz. gyűjtőiven 1 frt 50 kr. Dr.
 Kempf József, Debrecen, 2340. sz. gyűjtőiven
 50 kr. Szabó Miklós, Debrecen, 1574. számú
 gyűjtőiven 20 frt. Kaderász Gábor, Debrecen,
 1787. sz. gyűjtőiven 23 frt 30 kr. Pósalaky
 Mihály, Debrecen, 1790. sz. gyűjtőiven 15 frt
 25 kr. Eöry Sámuel, Debrecen, 1751. számú
 gyűjtőiven 8 frt. Mezőtúr város, Mezőtúr, 2446.
 sz. gyűjtőiven 18 frt 60 kr. Dr. Veres Meny-
 hért, H.-Böszörmény, 2390. sz. gyűjtőiven 5 frt
 10 kr. Véghváry István 785. sz. gyűjtőiven
 3 frt 45 kr. Lovassy Károly, Debrecen, 1734.
 sz. gyűjtőiven 10 frt. Ember Lajos, Debrecen,
 1811. sz. gyűjtőiven 9 frt 50 kr. Fumagalli
 Károly, Debrecen, 545. sz. gyűjtőiven 55 frt.
 Kassay Ignác, Diószeg, 1169. sz. gyűjtőiven
 50 kr. Dr. Fráter Imre, N.-Várad, 732. számú
 gyűjtőiven 8 frt. Bészler Károly, Debrecen,
 514. sz. gyűjtőiven 6 frt. Dr. Tóth Mihály,
 Debrecen, 1757. sz. gyűjtőiven 28 frt. Ménes
 András, Debrecen, 1556. sz. gyűjtőiven 9 frt.
 Turai Farkas, Debrecen, 694. sz. gyűjtőiven
 30 frt. Dóczy Gedeontól, mint az ev. reform.
 felsőbb és elemi iskola gyűjtése 46 frt 35 kr.
 Magyarossy Ferencz, Nyiregyháza, 749. számú
 gyűjtőiven 3 frt 40 kr. Karap Mór, Debrecen,
 572. sz. gyűjtőiven 20 frt. Dr. Horváth Károly,
 Debrecen, 784. sz. gyűjtőiven 1 frt. Fábry
 Károly, Rakamaz, 740. sz. gyűjtőiven 8 frt.
 Mezei Mór, Bályu, 3254. sz. gyűjtőiven 2 frt.
 Csurka János, Debrecen, 731. sz. gyűjtőiven
 5 frt. Körösi I., Körös-Ladány, 1117. sz. gyűjtő-
 iven 3 frt 60 kr. Szécsi István ev. reform. lelkész
 Mike-Péres gyűjtése 40 forint 20 kr. Kovács
 Mihály, Debrecen, 739. sz. gyűjtőiven 22 frt 20 kr.
 Danilovits János, H.-Dorogh, 1632. sz. gyűjtő-
 iven 3 frt. Hódmező-Vásárhely 2950. sz. gyűjtő-
 iven 10 frt. Szele György, Tépe, 1152. számú
 gyűjtőiven 17 frt 66 kr. Széll Kálmán, N.-Sza-
 lonta, 1418. sz. gyűjtőiven 5 frt. Tózsér Sándor,
 Kaba, 1879. sz. gyűjtőiven 2 frt. Kis-Kágya
 község 2616. sz. gyűjtőiven 4 frt 79 kr. Imre
 József, H.-Böszörmény, a böszörményi ifjuság
 nyári mulats. jöv. 40 frt. Zoltai Lajos, Kiss
 Károly levélt. koszorújából maradt összeg 1 frt
 50 kr. Cseh Béla, H.-Böszörmény, 1687. számú
 gyűjtőiven 11 frt. Vágó Andor, Debrecen, 1598.
 sz. gyűjtőiven 5 frt. D. Nagy Lajos, Debrecen,
 2148. sz. gyűjtőiven 10 forint. Takács Bálint
 1745. sz. gyűjtőiven 1 frt. Lada Sándor 603. sz.
 gyűjtőiven a kismester-u. e. leányisk. gyűjtése
 2 frt 22 kr. Vésztő község előjárósága 2417. sz.
 gyűjtőiven 4 frt 60 kr. Megyery Miklós 760. sz.
 gyűjtőiven 15 frt. Vágner György 1777. számú
 gyűjtőiven 4 frt. Jambor István 1593. sz. gyűjtő-
 iven 22 frt 45 kr. Hajdu Ignác 556. sz. gyűjtő-
 iven 3 frt. Góczy Sándor 7 frt. Lengyel Imre,
 H.-Szoboszló 1915. sz. gyűjtőiven 5 frt 30 kr.
 Soltész László, H.-Szoboszló, 1050. sz. gyűjtő-
 iven 5 frt. Szathmáry Károly, Debrecen, 1781.
 sz. gyűjtőiven 13 frt. Kurucz Miklós, Debrecen,
 1553. sz. gyűjtőiven 1 frt 40 kr. Németh András,
 Debrecen, 3207. sz. gyűjtőiven 13 frt 15 kr.
 Hajdumegyeyi tak. pénzt., Szoboszló, 2824. sz.
 gyűjtőiven 20 frt. Ifj. Nagy Lajos, Kaba, 1878.
 sz. gyűjtőiven 19 frt 40 kr.

(Vége köv.)

Táviratok.

(A „Debreceni Ellenőr” s. tudósítójától.)

Budapest, július 1.

Carnot temetése.

— Érk. d. u. 3 óra 30 p.-kor. —

Párisból jelentik, hogy Carnot teme-
 tése tegnap óriás néptömeg jelenlétében
 folyt le tegnap. — Reggel 9 órakor
 vette kezdetét a tantestületek felvonu-
 lása a Champs Elyseére. A kormány
 megjelenését a csapatok tisztelegve fo-
 gadták. Sausier tábornok 10 óra 25 per-
 cor ágyudörgés közt megindította a me-
 netet. Élén a garde republicaine lovas
 csapata haladt, majd a Casimir-Perier
 kocsija, a papság és a háromszintű
 zászlóval borított halottas kocsi. Bár álta-
 lános vélemény, hogy Páris ekkora népet
 még nem látott együtt, mindenütt példás
 rend és mély meghatottság uralkodik. —
 A koporsó után tiszték viszik Carnot rend-
 jeleit, ntánuk fia és családja lépdelnek,
 majd Casimio Periere elnök a katonai
 törzsskarral, a kormány a diplomácia tá-
 bornokok és a kamarák.

A koszorúk közül feltűnt az orosz
 cáré, Ferenc József és Umberto királyé.

A német császár koszorúját Mün-
 ster gróf vitte. Ugyanő tudatta Périerrel,
 hogy e megható alkalommal II. Vilmos
 császár megkegyelmezett a kéamkedéssel
 vádolt, tavaly elfogott két francia
 tisztnek.

A menet délbe ért a Notredamei
 templomba, hol Richard bibornok negyed
 háromig beszentelte a holttesttet. Innen
 a Pantheonba vonultak, hol Dupuy kor-
 mányelnök, Challamell Lacour és Mahy
 elnökök beszéltek. Végül André tábornok
 szólott.

Borzasztó szerencsétlenség.

— Érk. d. u. 3 ó. 30 p.-kor. —

Ujpesten tegnap elégett Wolfner har-
 minc holdnyi területet elfoglaló bórgyár.
 Egy leomló tűzfal Ambrus rend-
 őrkapitányt, Konkolyi Thege
 Miklós kézbesítőt, Bobojnoff
 jrnokot maga alá temette.

Ambrus és Thege irtóztató kinok közt
 meghaltak, Bobojnoff haldoklik. Van még
 egy ösmeretlen halott és husz
 sebesült.

Tanügy.

* **Vizsga az ohati iskolában.** A város
 ohat-pusztai iskoláiban mult szombaton tartot-
 ták meg az évvizsgákot, melyet a város
 képviselőiben meghallgattak: Körner Adolf,
 Király Gyula, tanácsnokok, Szabó József főszá-
 mvivő, Eötvös K. Lajos kir. tanfelügyelő, Dicsőfi
 József ref. lelkész és L. Nagy Bálint bizottsági
 tagok. A város és a bérlők ajándékából jutal-
 makat kapott néhány szorgalmas tanuló.

* **Főiskolánk köréből.** A mint a Debr.
 Prot. Lap írja, az ev. ref. főisk. gymnasiumi
 tanárkar tagjai közül Sinka Sándor fog részt
 venni a vallás- és közoktatási miniszter által
 folyó évi nagy szünidőre tervezett olaszországi
 tanulmányi utazásban. Püspök ur felhívása foly-
 tán 200 frt utiköltség utalványoztatott ki részére
 a főiskolai pénztárból a gazdasági tanács által,

* **Az országos tanszerkiállítás** iránti ér-
 deklődés országsszerte igen nagy, a mennyiben
 napról-napra érkeznek új kiállítók kiknek száma
 már jóval felül van a 200-on, s nemcsak a ke-
 reskedelmi akadémia mind a 16 termének
 minden zuga le van már foglalva, de félni lehet
 hogy még a főiskolánkból, a saját gyűjtemények

helyiségein kívül a kiállítás czéjaira átengedett külön 12 szoba, illetőleg terem sem lesz képes a jelentkezőket kellőleg befogadni, a mely esetben azonban újabb terv áll készen a kiállítási intéző bizottság férfainál.

* **Magyar ifjak a bécsi egyetemen.** A bécsi egyetemen — a mint é. könyvből kitűnik — csökken, de még mindig igen sok a magyar ifjak száma. Ennek oka kereshető a sok Magyarországi ösztöndíjban is. Magyarország a „külföld rovatában szerepel“, de Horvátország, sőt még Erdély is — külön államként említették. Érdekes, hogy az Egyetemi ifjúságból 35%-a zsidó, dacára az ott uralkodó antiszemitizmusnak.

* **Jutalom könyvek.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az „Athenaeum“ irodalmi és nyomdai részvény-társaság kiadásában megjelent következő művet: „Hazafias Költemények“ 1856—1894. Irta: Dalmady Győző, — tekintettel arra, hogy ez a mű a hazafias szellem ébresztésére, fejlesztésére és erősítésére a tanuló ifjúság körében kiváló szolgálatokra van hivatva, az összes népoktatási intézeteknek jutalomkönyvül és ifjúsági könyvtárak részére leendő beszerzés végett, melegen ajánlotta.

Közönség köréből.*)

I.

A gyermekjátzó tér.

A véletlen folytán csak ma olvastam a multkorai ugyancsak ezt a címet viselő cikkemre a reflexiót, s így csak ma van alkalmam felelni arra. Amint a cím is mutatja, előttem nem az a cél lebegett, hogy a Kis-uj-utca elejét mire lehetne felhasználni? hanem csak az, hogy a városunkban már nélkülözhetetlen gyermekjátzó teret oda lehetne tenni. Épen azért bátorodom megegyszer megpendíteni ezen nem csekély fontosságú kérdést.

A reflexióban, finánciális szempontból nagyon elfogadható okok vannak felhozva proposition ellen, igaz nagy áldozat volna a várostól olyan két értékes háznak a lebontása, s hogy a legnagyobb valószínűség szerint az illető telek tulajdonosok, kiknek a háza olyan összeggel emelkednék értékben, nem méltatnák azt kellőleg, (ámbar ez nem egészen bizonyos,) mint mondtam ez igaz lehet, azonban ha elárulom, hogy milyen szép (s talán neveléses) tervnek volna ez az első alapja, talán érthető lenne miért ajánlottam én épen oda a gyermekjátzó-ternek a létesítését.

Idővel majd (egyszer talán a jövő században) lehetséges volna nemcsak a város tulajdonát képező házat lebontani, hanem egy város-házteret létesíteni, amely kezdődne a kis templomnál és végződne az Áron-féle háznál, befele pedig a halzugig tartana. Ezért ajánlottam én épen a Kis-uj-utca elejét gyermek játzó-ternek. De nem ez volt célja soraimnak, ez előttem kevésbé fontos; amit tulajdonképpen céloztam az volt, hogy létesítsünk gyermekjátzó-tereket, ez kell és szükséges Debreczenben és pedig benn Debreczenben, sem egyik, sem másik végén. És ha a város ezt kevesebb áldozatok árán és olcsóbb területen is megcsinálhatja, ugye az azt minél előbb, ez a mai hygienicus feltölgés szerint igen fontos kérdés, előbb való sok, igen sok hiabavaló költsékezésnél. A gyermekjátzó-terek szükségessége annyi minden oldalról lett már megbeszélve hogy a mellett argumentálni igazán felesleges, hogy az szükséges, régi dolog.

A kérdés csak a körül forog: hol? és mikor? létesülhetne az, s soraimat csak azai végezem, hogy add uram isten — de most mindjárt.

Debrecen, július 2.

Dr. S. A.

II.

(A nagyerdei zenepavillon.)

A nagyerdei Vigadó előtt fölépült a díszes zenei pavillon, melynek építésénél a város — úgy tudjuk — leginkább a katonai zenekar iránt óhajtott figyelmet tanusítani s ebből

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

áldozatkészségét szintén a katonai zenekar részéről történt okadatolt előterjesztések folytán tanusította.

Miután azonban azt tapasztaljuk, hogy a keddi és szombati szerzők látogatott és élvezetes térzenék alkalmával a zenekar nem a pavillonban játszik, de tovább, a régi lövőház előtt foglal helyet: e lapok útján szeretnénk az iránt felvilágosítást nyerni, hogy nem lehetne a térzenét az új zene-pavillonba áttenni hol a játék finomabb arányatai is inkább érvényre jutnának?

Debrecen, 1894. július 2.

Egy zene-kedvelő.

Divát és Sport.

* **Vadász-sport okszerűsítése.** Vadászati viszonyaink a megfelelő törvényes intézkedések hatása, a szakismeretek terjedése és általában a vadászat okszerűbb kezelése és gyakorlása folytán, az utóbbi időben köztudomásúlag örvedes lendületet vettek. E kedvező hatás következményeként tekinthetők a törvényhatósági és községi vadászterületeken mind sűrűbben keletkező vadászársulatok is, melyek az által, hogy az illető vidék intelligentiáját legtöbbször egészen körükbe vonják: a leghivatottabb utóbbi a hazai vadászati ügyek egészséges fejlődésének. E körülményre való tekintetből még Bethlen András volt földmivelésügyi miniszter, ezen egyesület, mint általában az állampolgárok egyik legbecsesebb jogát hatáskörében megkönnyíteni és fejleszteni, a társulatok életképes működését pedig lehetőleg biztosítani óhajtott, másrészt kívánatosnak találta, hogy a keletkező vadászársulatok alapszabályaiban, a törvényes kellékek mellett a vadtenyésztést előmozdító és a vadászat okszerű gyakorlását biztosító irányelvek is helyet foglaljanak, e mellett pedig ezen alapszabályoknak, a vadászati szak szempontjából is kívánatos egyöntetűsége biztosítsák. — E célok érdekében a belügyminiszterrel egyetértőleg megfelelő alapszabály mintát dolgoztatott ki a földmivelésügyi miniszter s annak egy példányát az érdekeltekkel való megismertetés, illetve mintaképpen való használat céljából Debrecen város közönségének is megküldötte azzal a felhívással, hogy a keletkező vadászársulatoknak a tervezetben foglalt irányelvek alapján való szervezkedését saját hatáskörében mozdítsa elő. — Az alapszabály mintának legérdekesebb szakasza a vadtenyésztés előmozdításáról és a vadászat gyakorlásáról szóló rész. E szerint a vadászterület egy bizonyos hányadrésze, vagy a társulat egész vadászterületén, vagy annak egy részén a vadak egyik-másik faja és a törzsalomány fenntartásának minden eshetőség ellenében biztosítása vagy az őszi, illetve téli vadászatok sikere érdekében tilalom alá helyezendő. A társulat tagjai a vadászatot társaságban és egyenkint magánosan gyakorolhatják. Magános vadászatokra társaságot hívni nem szabad. Magános vadászat csakis vadászati idény alatt és cserkészve, illetve bokrászva vagy lesben egy helyismerő vadór vagy egy-két vadhordozó kíséretében és vizsla használatával gyakorolható. Az elnök az intéző meghallgatása mellett évről-évre megállapítja és valamennyi taggal közli, hogy magános vadászatokon esetről-esetre minő és mennyi vadat szabad löni. A vizi szárnyasok ezen megszorítás alá nem esnek. Magános vadászatokról följegyzeti könyv vezetendő, — mely a vadórnel van elhelyezve. — A társasvadászatokon lött vadak közül: szarvas, vaddisznó, őz, nyul, fogoly, császármadár, erdei szalonka és fácán, a magános vadászatokon löttek közül pedig szarvas, vaddisznó, őz a társulati pénztára javára értékesítetik. A tagokat, vendégeket, első sorban pedig a vad elejtőjét elővételi jog illeti meg. Egyéb elejtett vad azé, a ki lötte. Szintén az elejtőt illeti a szarvas, az őz agancsai, ezeknek csuhája, a szarvas szemfogai és a vaddisznó agyarái. Az új alapszabály minta megtekinthető a városi közlevéltárban.

* **Cody válasza Porzsolt Gyula urnak.** Cody, Porzsolt Gyulának általunk közölt soraíra egy nyilatkozatot hoz a „Cs. A“ melyből — mellözve a személyes vonatkozású részeket — az „audiatur...“ elvénel fogva közöljük a következőket: „Őn azt mondja, hogy Hadik Sándor gróf ur kihívását nem fogadtam el és öt napi gondolkozási időt kértem. Vegye ön tehát tudomásul, hogy én minden kihívást elfogadok, komoly fogadási alakjában. Kész vagyok a „Pesti Hírlap“ szerkesztőségében akármilyen összeget letenni, haellenfelem is kész ugyanazt teszi és ezen összegért a mérkőzést fölvenni. Kérem tehát állítsa élémbe azokat a főrangú amatőröket és örülni fogok, ha önt állításainak valótlanságáról csalhatatlan tények által fogom meggyőzhetni. De kész vagyok egyébre is. Őn azt mondja, hogy én golyómat nem direkt lövéssel repesztém szét. Egy ilyen golyó körül egy egész koszorut vagyok hajlandó löni, melyek a golyó közvetlen közelében rajzolódna le, és azután lövöm a golyót direkt lövéssel. — Elfogadom az ön által proponált versenyt Minich uralral is két lóval, sőt egy lóval is. Amellett még 3000 méter hosszú pályán 200 méter térelőnyt is adok. Elfogadom a versenyt Nagy Dezső uralral is és akárkivel, aki engem versenyre felszólít. Szóval mident megteszek, a mit önnek kétségbe vonni méltóztatik és kényszeríteni fogom önt, hogy előttem — a mint „leleplezésében“ igéri — kalapot emeljen. Cody S. F.

* **Céllövészet.** Tegnap, július hó 1-én vasárnap, a polgári lövőházban tartott lövészet alkalmával díjat nyert legtöbb körlovész: Dr. Szikszay Szabó József 2 koronát.

A kis lutri huzásai.

— Június 30.-án —

Temesvár :	6	73.	58.	2.	59.
Grác :	42.	1.	33.	17.	49.
Bécs :	57.	87.	78.	88.	46.

Közgazdaság.

Az utolsó lódíjazás.

Debrecen, július 2.

Azon óhajomtól indítva, hogy a folyó évi június 24-én a debreceni gazdasági egyesület által tartott lódíjazáson meg nem jelent gazdátársaim is, a kezükben levő népies lötenyésztésbe, az okszerű tenyésztés gyakorlását átplántálják, a díjazási pályateren látottakból és hallottakból, és a díjazást követően banquetten felhangzott sok szép és tanulságos pobarköszöntésekből merítve, ezennel összegezem azon tényezőket, melyek lötenyésztésünket időről időre emelték.

1-ör II-ik József a magyar testőrséget felére leszállította, s az ekként megtakarított 60,000 frtból megalapította a mezőhegyesi államménest.

2-ör. Törvényhozásunk, az 1868-ik évben, a delegáció utasításából az ossiachi, piberi és radautzi méneseket, a lajthántuli miniszterium gondozására bizta; a kisbéri, bábolnai és mezőhegyesi államméneseket, a magy. királyi miniszterium hatáskörébe helyezte. vidéki lötenyésztékbizottságok és katonai figyelem alatt levő ménitelek, parancsnokok, katonatisztek és állatorvosok alkalmazása mellett,

továbbá az 1873-dik évi XX. t. cikkben a hadiszolgálatra alkalmas lovak kötelezettsége alul, az állami ménesintézetek és ménitelek lovait, ugyszinte a községek és egyesek birtokában lévő tenyészanyagot, a szoptató idény alatt felmentette, és a legközelebbi idény alatt párosított anyakanczákat is felmentette a törvényhozás.

Végre a lötenyésztési és díjazási költségeket, minden évben a legnagyobb bőkezűséggel szavazza meg a törvényhozás és az ország különböző területein államköltségen fenntartja, a gazdasági felsőbb tanintézeteket (academia) és földmives iskolákat, melyekben az okszerű lötenyésztés, gyakorlattal párosult elméleti tana, köteles tantárgyképpen tanítatik.

3-szor. A testületeknek például a lötenyésztés emelésére alakult budapesti részvény-

társaságnak, a Tattersaaban, trappverseny fejlesztésével és rendezett lóvásárait, ugyszintén a lovaregyletnek futópályákon való működésével; és

a gazdasági egyesületek, de nem minden, csak némelyik, s azok közt a Debrecen városi gazdasági egyesület, Váczy János és Buzás Elek elnököknek vezérlete alatt lótenyésztési díjak adományozásával Szücs Mihály titkár tanár, szakszerű eljárásával lótenyésztésünk felvirágoztatását folyvást előmozdítja, —

4-szer. Nagy pártfogásban részeült lótenyésztésünk magánosok részéről is, kik között a legkitünőbbek sorában felemlítendőek a következők:

Az elhunyt nagy Széchényi István gróf, ki az 1857 évben megállapította az állami lóversenyeket és lótenyésztési jutalmakat. továbbá: a debreceniek részéről megleltendők:

Gr. Degenfeld József főispán, ki a magyar államtól évenként nagy pénzért kibérelt Exact-Gidrán és Bibor-Gidránnak, és a hatalmas Bukkaner és Gatroffentől származott Bojroknak alkalmazásánál fogva, az okszerű lótenyésztés elveinek gyakorlata mellett katonatiztek alá és főúri batárokba, igen alkalmas lovakat nevel ménéseiben.

Simonffy Imre, polgármester, ki a Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező és a gazdálkodó polgárok ménesei számára, dolgozó fajú méneket nevelő ménésbe ezeltt koroként, a Furióso, Nordstár, Favorimadzina, Konversano, Bolero és Monatams állami jó fajú mének alkalmazása után, most már a közgazdasági dolgozásra az egész Európában legalkalmasabb nagy Nonius állam-méneket bérel ki, s Király Gyula tanácsnok szakszerű ménésfelügyelői tapintatos eljárása mellett, erős kézzel viszi keresztül, egy irányban, a gazdasági dolgozó faj Nonius irányban, a városi Nonius lótenyésztést.

Steinfeld Mihály, a mi nagyreményű, fiatal elnökünk, a lótenyész-ozottságban, amellet, hogy nagyszerű gazdasági ménésében katonai és gazdasági célokra kitünő lovakat tenyésztet, a Debrecen területén levő magán lótenyésztés emelésére 5000 koronás alapítványt tett s a Csábitó állami magasvérű mént, négy havi fedeztetési időnyre 700 frtért sajátjából kibérelte és az elöttünk ismeretes módon a lótarló gazdák lovai számára is átbocsátotta s több ezekhez hasonló áldozatokat nagylelkűen hoz.

Ily sokféle, és ezekhez hasonló, itt elő nem számlált rugókkal bir azon nagyszerű gépezet, mely a hazai lótenyésztés emelése érdekében, sikeresen dolgozik. bizonyítja az, hogy a ló mely vad állapotban hasonlít a számárhoz, a nagyszerű gépezet munkálkodása alatt, vagy más képen szólva, az ember idomító keze alatt nyert nemesebb formákat, míg végre évezredes okszerű tenyésztés után elérte azt, hogy ma már hasznosság tekintetében adhatjuk ugyan a juhoknak, a tehénnek s sertésnek az előnyt, de szépség tekintetében egy állat sem vet-kedhetik a lóval, mert a lóban a kitarítás és erő, a könnyűség és kellem oly mértékben egyesül, hogy elmondhatni: egy állatban sem úgy, hát még a belső tulajdonok, melyeket megkövetelünk egy lóban? Ezek a legellentétebb tulajdonok. A szelidség, rettenthetlenség és jámborság, erő és haladás, tanulékonyosság; valóban ily szerfeletti szép vonások találkoznak a lóban.

S mindezek hathatósan intik gazdatársainkat arra, hogy állattenyésztésünk ama fontossága az eddiginél nagyobb gondot fordítsanak, s kiki tehetsége és viszonyaihoz mérten, gazdasági munkás fajú irányban, az okszerű lótenyésztés gyakorlását, kezdje meg minél előbb a gazdaságban, hogy a jó lótenyésztésből is minél több jövedelmet biztosítson magának *)

Koszorus Lajos
ügyvéd földbirtokos.

* A m. kir. állami méntelepek ménanyagának osztályozása, illetve selejtezése Debreczenben július 14-én fog megtartani.

* Annál örömebbek közöljük a szakértő fejtegetést, mert a szerző maga is a legkiválóbb lótenyésztők közé tartozik. Rv.

Szerkesztői posta.

A távirtda. Lapunk e hó 25-én megjelent 144. számúak „Szerkesztői posta” című rovatában emi est tettünk arról, hogy nevezetes események alkalmából a nazy közönség egy része az érkező táviratokból még azon melegében a táviró-hivatalban szerez értesülést. Megjegyezzük, hogy ugyanekkor semmi tekintetben sem tettünk fel a távirtdai személyzeiről rosszhírszeműség t s inkább azt hittük, hogy az országos érdekű események közlésével a személyzet, bár mindenesetre a táviratokat tartó lapok kára, pusztán udvariassz. vességet óhajt tenni az érdeklődő közönségnek. Időközben értesülünk arról, hogy a szerkesztői posta írására alkalmat adott reklámházióit t ves információit alapul, tak s így a benne foglaltak megjelenése felett sajnálattunkat fejezzük ki.

Gáspár Imre.

Harsányi Sándor papjelölt urnak (Turkeve.) Köszönettel vettük és kérjük.

Székelyhid Jövora is kérjük.

Zeno. Zenobikájának jutassa a zöngemény kezébe — de ma én uton.

X. Y. Z. A kihallgatási napokat a fővárosi lapok megfelelő rovataiban keress.

T. D. Sorshuzásokr l felirágosítást ne szolgá tatunk.

Kiadó és laptulajdonos:

„Osekonal” nyomda és kiadó r-t.

Felelős szerkesztő:

Komlóssy Dezső.

Hirdetmény.

A debreczeni kir. pénzügyigazgatósági épületben levő 3 bolthelyiség bérbevétele iránti verseny tárgyalás, melynek határidejéül folyó hó 3-ik napjának délielötti 11 órája tüzetett ki, — **megtartatni nem fog,** mert a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminiszterium 46665/1894. számú rendeletével ezen helyiségek árverésen kívüli bérbeadását rendelte el.

Debreczen, 1894 július 2.

Szunyogh.

Meghívás.

A városi tanácsnak 2815/892 sz. a. hozott végzése alapján, felkérem az aláb megnevezett kaszálló birtokosokat, hogy a kaszállók kimérése végett a kített napon reggeli 9-től délután 5 óráig a helyszínen megjelenni sziveskedjenek.

Julius hó 3-án Kedden.

Miskolezi István 198.
Öv. Harsányi Györgyné 2195.
Sarkady Mihályné örök. 1693.
Kiss Sándor haláp.
Pap János 2490.

Julius hó 4-én Szerdán.

Nagy János 2726.
Öv. Takács Mihályné 504.
Lukács István haláp
Varjas Józsefné 185.
Boros László 2623.

Julius hó 5-én Csütörtökön.

Balogh János 1330.
Tóth Péterné 2399.
Jenes Mihály 1157.
Szücs Mihály 1972.
E Kovács István 175.
Szatmáry József 1277.

Julius hó 6-án Pénteken.

Tóth József 1216.
Szücs István 470.
Iván András 2829.
Bagaméri István 2448

Julius hó 7-én Szombaton.

Pongor József 1397.
Diószegi János 422.
Kerékgyártó István 1281.
Makay Mihály 2686.
Körösy János 261.

Török Gábor

erdőmester.

1 láda Szolyvai 40 drb. $\frac{3}{4}$ literes üveggel 4.80.

Szolyvai savanyuviz.

Alulírt uradalom igazgatósága tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, miszerint a közkedveltségnek örvendő

Szolyvai, Polenai és Luhi-Erzsébet

ásványvizek szétküldését a folyó évtől kezdve **házilag** kezelteni, minélfogva csak azon vizek tekintendők **idei töltésűeknek**, melyeknél az üvegek czimkéin e szavak

„házi kezelésben”

olvashatók.

Kizárólagos főrakár DEBRECZEN és vidékére

CSANAK JÓZSEF fűszerüzletében,

ezenkívül kapható mind n fűszerkereskedésben és vendéglőben

Schönborn Bucheim gróf

uradalmi igazgatósága.

1 láda Luhi-Erzsébet 60 drb. $\frac{1}{2}$ literes üveggel 4.40.

Haszonbéri hirdetés.

Szilágyvármegyében, Zsibó vasuti állomástól 1 1/2 órányira, Náprád s a szomszéd községekben fekvő mintegy 1600 osztályozott holdat tevő legnagyobb részben tagosított birtok, a szükséges lakóház és gazdasági épületekkel együtt f. évi szeptember 29-től hat évre haszonbérbe adandó. A birtok mintegy 500 hold Szamosparti tagosított szántó-földből, 400 hold erdő legelőből, s 700 hold szántó-, kaszáló- s mezei legelőből áll. Értesítést ad **Péchy István** tulajdonos Sárközujlak (Szatmármegye) s **Uray Gáspár** ügyvéd, Szatmár.

Legjobb minőségű
illatszerek, szappanok,
fog, köröm, haj és ruhakefék,
péncz- és szivartárczák,
zsebkések és ollók;
ugy-zintén
alkalmi ajándék tárgyak
legjutányosabb árban
kapható
Szent-Királyi Tivadar
műipararu raktárában.

KASZANYITZKI ENDRE

előbb

KUHINKA ISTVÁN K.
Debreczen.

Ajánlja pontos kiszolgálat és a legolcsóbb árakban elsőrendű gyártmányokból következő idényezikkeit u. m.

Szabadalmazott fémzárral teljesen légmentes befűző és cukros üvegek egyedüli raktárát, melyeket jóságunk folytán a legjobban ajánlhatom; ugyszintén mindenféle fehér és zöld közönséges befűző és ugorkás üvegeket, továbbá fagyaltkészítő gépek, fagyaltszelenczék, hidegkávészak, hűtődézsák, hűtő jégsezakrényvek, legjobbnak bizonyult szódavizgépek, nonplusultra kávéfőzőgépek, kerti lámpák, mozdó asztalok, moszó készletek, a legjobbnak elismert Berndorf alpaca és chinaezüst evőeszközök és dísz tárgyak jótállás mellett. Utazók részére legcélszerűbb gyorsfűzők, kézi és utazó tükrök, zsebpoharak.

Postai megbízások a legnagyobb figyelemmel és készséggel teljesíttetnek.

NAGY OLASZORSZÁGI SPORT CIRCUS.

Igazgató: **F. CORRADINI** Turinból.

DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCZA VÉGÉN.

Ma hétfőn, 1894. Julius hó 2-án,

Nagy mulattató előadás sok újdonsággal.

A magas iskola lovas művészet, testgyakorlat, légtornászat, bohózat, és némajáték köréből. A műsorból különösen kiemelendő:

Mirtes Martini
Az Epsony Jockey első fellépte.

Mister László Baraák nyújtó tornászat művész első fellépte.

MAMELUK

a széksétálás lovon; lovagolja: **CORRADINI F.** igazgató.

Mister Tichy fellépte mint lámpa equilibrista egy székállványon.

Záródekul itt először:

A Párisi Maschend de Mode

igen mulattató nagy némajáték előadva a társulat összes nő tagjai által.

HELYÁRAK: Páholy: (4 ülőhely) 6 frt. Zártszék (számozott) 1 frt. I. hely 70 kr. II. hely 50 kr. III. hely 30 kr. Karzat 20 kr. — 10 éven aluli gyermekek és katonák részére örmestertől lefele I. hely 35 kr. II. hely 25 kr. III. hely 20 kr. Karzat 15 kr.

Jegyek válthatók napközben (este 6 óráig) **Mendelovits Lajos** urnál (főuteza, a városházzal szembe.)

Pénztárnyitás d. u. 3 órákor, és este 7 órákor.

Kutyákat a lovardába hozni tilos.

Holnap kedden **nagy dísz-előadás** új válogatott műsorról és új tagok felléptetése.

A nagyérdemű közönség ismért műértésére és pártfogására számítva, számos látogatásért esedezik mély tisztelettel
F. Corradini, igazgató.

Figyelmeztetés!

A helybeli lapokban június 30-án megjelent hirdetés „Pálinka eladás, nagyban, italmérséi adótól mentesen, 100 literen felüli vételnél” — jelezve van:

I-ső osztályu pálinka	24 frtért,
II-ik „ „	22 „
III-ik „ „	20 „

Erre meg kell jegyezni, hogy miután az ösmeretes eladó szesz-nagykereskedő a lapokban az általa hirdetett pálinka árakhoz, a mai kornak megfelelőleg, fokokat nem jelez, azokra nem hivatkozik, pálinkái nem lehetnek megfelelők és drágák is.

Hanem a **debreczeni fogyasztási és italadókat bekezelő polgári szövetség** által felállított két kimérőben u. m.:

I. Piacz-utca 1824. sz. Szikszay József ur házában,

II. Hatvan-utca 1095. sz. Bignió János ur házában

mezőgazdák 50 literen felüli mennyiségeket (és nem 100 litert) a következő árakban kaphatnak:

I. 40% életpálinkát	22 kr. literenkint,
II. 36% „	20 „ „
III. 32% „	18 „ „

Megjegyzem, hogy a szövetség tengeri és roszból gyártott, tisztított szeszből készült és az egészség fenntartására megfelelő italokat polgárokhoz illőleg árusít el.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve vagyok

tisztelettel

Papp László

szövetkezeti ügyvezető.